

глухи, които умъятъ да говоратъ, сѫ станове глухи не при рождението си, а слѣдъ време, когато сѫ умѣле вече да са разговаряятъ. Ако тие да би оглушѣле въ малолѣтството си, напримѣръ, на 10-та или на 12-та година, то слѣдъ време утѣхъ би могла да са появи и нѣмота, защото умътъ заборавя много иѣща, които е знаялъ по-преди. Причината на слухо-нѣмотата е била открита не твѣрде одавна. Най-напредъ на това дѣло е обжрналъ своето внимание испанецъ Педро дель-Понсе, въ 1570 г., и открилъ е, че нѣмотата про-исхожда отъ глухотата; но неговото открытие още дѣлго време не са е припознавало отъ докторете, които сѫ глѣдале и на другите болѣсти съ сѫвсѣмъ правилно. Като мислиле, че глухо-нѣмотата про-исхожда отъ иѣкои си недостатоци на езицътъ, то лѣкарете, даже и въ началото на това столѣтие, сѫ проджлжале да лѣчатъ тая болѣсть съ твѣрде чудни срѣдства. Така, напримѣръ, тие сѫ давале на глухо-вѣмите различни слабителни, рѣзали сѫ иѣкои жили подъ езиците имъ, туряле сѫ имъ пиявици и пр. Днесъ новата медицина са отказва вече да лѣчи неизлѣчимото; а умните хора сѫ са постарале да помогнатъ на глухо-нѣмите, т. е. да дадатъ сила на зрѣнието имъ, което може баремъ отчасти да замѣни слухътъ и езицътъ. Днесъ е измислена такава една азбука, съ помощта на която глухо-нѣмите са разговаряятъ между себѣ си. Тая азбука са произвожда съ рѣцете, т. е. сѣки единъ звакъ, които са прави съ рѣката и съ пирестете, има свой звукъ. Слѣдъ време глухо-нѣмите привикватъ да говоратъ съ това срѣдство до толкова бѣрзо, щото здравиятъ или говорящиятъ чо-